

זוהר היומי

זוהר שמות – דף כ"א ע"א

פרשת שמות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (כ ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

חכם גדול ה'ה, וה'ה רועה צאנו כ'דין וכ'שורה. לפיכך, ע'שהו הקדוש ברוך הוא מ'לך על כל י'שראל. ול'מה צאנו ולא ב'קר. א'מר ר'בי י'הודה, י'שראל נ'קראים צאנו. ש'נאמר, (יחזקאל ל"ד) ואת'ן צא'ני צאנו מ'רעיתי אדם את'ם. וכ'תיב, (יחזקאל ל"ו) כ'צאנו קד'שים כ'צאנו ירוש'לים.

תרגום לעברית

אמר רבי י'הודה, מ'שה חכם ה'ה, וכ'קי ל'נהג את צאנו. בא ורא'ה מ'דוד, ש'נאמר (שמואל א טז) וה'נה ר'עה ב'צאנו. ל'למדך ש'דוד חכם גדול ה'ה, וה'ה רועה צאנו כ'דין וכ'שורה, לפיכך ע'שהו הקדוש ברוך הוא מ'לך על כל י'שראל. ול'מה צאנו ולא ב'קר? א'מר ר'בי י'הודה, י'שראל נ'קראים צאנו, ש'נאמר (יחזקאל לד) ואת'ן צא'ני צאנו מ'רעיתי אדם את'ם. וכ'תוב כ'צאנו קד'שים כ'צאנו ירוש'לים.

טקסט הזוהר

מה הצאנו, כ'ש'קרבנו על המז'בח, ב'שביל'ם זוכ'ה ל'חיי העולם הבא. כ'ה המ'נהיג ל'ישראל כ'דין וכ'שורה, ב'שביל'ם זוכ'ה ל'חיי העולם הבא. ועוד, ה'רועה את הצאנו, כ'ש'הצאנו יולדת, ה'רועה נוטל אות'ם טל'אים ב'חיקו, כ'די שלא י'לאו וי'געו, ומו'ליכ'ם א'חרי

אמותם, ומרחם עליהם. כֹּה המְנַהִיג לְיִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ לְהַנְהִילָם בְּרַחֲמִים, וְלֹא בְּאַכְזָרִיּוֹת.
וְכֵן אָמַר מֹשֶׁה, (במדבר י"א) כִּי תֹאמַר אֵלֵי, שְׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ וְגו'.

תרגום לעברית

מִה הַצֵּאן, כְּשִׁיקְרָבוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ, בְּשִׁבְלָם זֹכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא - כֹּה הַמְנַהִיג לְיִשְׂרָאֵל
כְּדֵין וְכִשְׁוֹרָה, בְּשִׁבְלָם זֹכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא. וְעוֹד, הָרוּעָה אֶת הַצֵּאן, כְּשֶׁהַצֵּאן
יוֹלְדוֹת, הָרוּעָה נוֹטֵל אוֹתָם טְלָאִים בְּחִיקוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָלָאוּ וַיִּגְעוּ, וּמוֹלִיכֵם אַחֲרֵי
אִמּוֹתָם וּמִרַחֵם עֲלֵיהֶם - כֹּה הַמְנַהִיג לְיִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהַנְהִילָם בְּרַחֲמִים, וְלֹא בְּאַכְזָרִיּוֹת.
וְכֵן אָמַר מֹשֶׁה, כִּי תֹאמַר אֵלֵי, שְׂאֵהוּ בְּחִיקָךְ וְגו'.

טקסט הזוהר

מִה הָרוּעָה אֶת הַצֵּאן, כְּשֶׁהוּא רוּעָה טוֹב, מַצִּיל אֶת הַצֵּאן מִן הַזָּאֲבִים, וּמִן הָאָרִיּוֹת. כֹּה
הַמְנַהִיג לְיִשְׂרָאֵל, אִם הוּא טוֹב, מַצִּילָן מִן הָעֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמִזְלֹת, וּמִדֵּין שֶׁל מָטָה,
וּמִדֵּין שֶׁל מַעֲלָה, וּמִדְרִיכֵן לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא. כֹּה מֹשֶׁה, רוּעָה נֶאֱמָן הָיָה, וְרָאָה הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׂכַדָּאֵי הוּא לְרַעוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּאוֹתוֹ הַדֵּין מִמֶּשׁ, שְׁהֵיָה רוּעָה אֶת הַצֵּאן,
לְכַשְׁבִּים, כְּפִי הָרְאוּי לָהֶן. וְהַנִּקְבוֹת כְּפִי הָרְאוּי לָהֶן

תרגום לעברית

מִה הָרוּעָה אֶת הַצֵּאן, כְּשֶׁהוּא רוּעָה טוֹב, מַצִּיל אֶת הַצֵּאן מִן הַזָּאֲבִים וּמִן הָאָרִיּוֹת - כֹּה
הַמְנַהִיג לְיִשְׂרָאֵל, אִם הוּא טוֹב, מַצִּילָם מִן הָעֲכוּ"ם, וּמִדֵּין שֶׁל מָטָה, וּמִדֵּין שֶׁל מַעֲלָה,
וּמִדְרִיכֵם לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא. כֹּה מֹשֶׁה, רוּעָה נֶאֱמָן הָיָה, וְרָאָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂכַדָּאֵי
הוּא לְרַעוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ הַדֵּין מִמֶּשׁ, שְׁהֵיָה רוּעָה אֶת הַצֵּאן לְכַשְׁבִּים כְּפִי הָרְאוּי
לָהֶם, וְהַנִּקְבוֹת כְּפִי הָרְאוּי לָהֶם.

וּלְפִיכָּה כְּתִיב, וּמִשָּׁה הָיָה רוּעָה אֶת צֵאן יִתְרוֹ חוֹתָנוּ, וְלֹא שָׁלוּ, דָּאֲמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי מַה שִּׁנְתָּן אֶת צִפּוּרָה בְּתוֹ לְמִשָּׁה, לֹא נָתַן לוֹ צֵאן וּבִקָּר, וְהִלֵּא יִתְרוֹ עֲשִׂיר הָיָה. אֲלֵא מִשָּׁה לֹא הָיָה רוּעָה אֶת צֵאנוּ, כִּדִּי שָׁלֹא יֹאמְרוּ בְּשִׁבִּיל שְׁהָיָה צֵאנוּ עִמּוֹ, הָיָה רוּעָה אוֹתָן בְּטוֹב. וְלָכֵן כְּתִיב אֶת צֵאן יִתְרוֹ חוֹתָנוּ, וְלֹא אֶת שָׁלוּ. כֹּהֵן מִדִּין, רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, אֲפִי עַל גַּב שְׁהָיָה עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת, בְּשִׁבִּיל שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ חֶסֶד, הָיָה רוּעָה צֵאנוּ כִּדִּין וּכְשׁוּרָה, בְּמִרְעָה טוֹב שֶׁמֶן וְדֶשֶׁן. (שְׁמוֹת ג') וַיִּנְהַג אֶת הַצֵּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִשָּׁה, מִיּוֹם שֶׁנּוֹלַד, לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. רָאָה בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, שְׁאוֹתוֹ מִדְבָּר הָיָה קְדוֹשׁ, וּמוֹכֵן לְקַבֵּל עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם עָלָיו. מַה עָשָׂה, הִנְהִיג אֶת הַצֵּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר עַל כָּל פָּנִים, וְלֹא בַּמִּדְבָּר, שָׁלֹא רָצָה שֶׁיִּכְנָסוּ בְּתוֹכוֹ, אֲלֵא הִרְחִיקָם אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר. (שְׁמוֹת ג') וַיָּבֵא אֶל הָרֵאֲלֵהִים חִרְבָּה, הוּא לְבַדּוֹ בְּלֹא צֵאן. אַר"י, הָאִי אֲבָנָא, דְּמִקְבְּלָא פְּרוּזָלָא, כִּד חֲמִי לֵיהּ, (מַחֲטָא) מְדַלְגָא עִילוּי. כֹּה מִשָּׁה וְהָרִי סִינִי, כְּשֶׁנִּרְאוּ זֶה עִם זֶה, דִּלְג עָלָיו. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, וַיָּבֵא אֶל הָרֵאֲלֵהִים חִרְבָּה.

תרגום לעברית

וּלְפִיכָּה כְּתוּב וּמִשָּׁה הָיָה רוּעָה אֶת צֵאן יִתְרוֹ חוֹתָנוּ, וְלֹא שָׁלוּ, שָׁאֲמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכִי מִי שִׁנְתָּן אֶת צִפּוּרָה בְּתוֹ לְמִשָּׁה, לֹא נָתַן לוֹ צֵאן וּבִקָּר? וְהִלֵּא יִתְרוֹ עֲשִׂיר הָיָה? אֲלֵא מִשָּׁה לֹא הָיָה רוּעָה אֶת צֵאנוּ, כִּדִּי שָׁלֹא יֹאמְרוּ: בְּשִׁבִּיל שְׁהָיָה צֵאנוּ עִמּוֹ, הָיָה רוּעָה אוֹתָם בְּטוֹב. וְלָכֵן כְּתוּב אֶת צֵאן יִתְרוֹ חוֹתָנוּ, וְלֹא אֶת שָׁלוּ. כֹּהֵן מִדִּין - רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, אֲפִי עַל גַּב שְׁהָיָה עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת, בְּשִׁבִּיל שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ חֶסֶד הָיָה רוּעָה צֵאנוּ כִּדִּין וּכְשׁוּרָה, בְּמִרְעָה טוֹב שֶׁמֶן וְדֶשֶׁן. וַיִּנְהַג אֶת צֵאנוּ אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִשָּׁה, מִיּוֹם שֶׁנּוֹלַד, לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. רָאָה בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ שְׁאוֹתוֹ מִדְבָּר הָיָה קְדוֹשׁ, וּמוֹכֵן לְקַבֵּל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם עָלָיו. מַה עָשָׂה? הִנְהִיג אֶת הַצֵּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר. רַבִּי יִצְחָק

אמר, אחר המדבר על כל פנים, ולא במדבר, שלא רצה שיכנסו בתוכו, אלא הרחיקם
אחר המדבר. ויבא את הר האלהים חרבה, הוא לבדו בלא הצאן. אמר רבי יהודה, אכן
זו שמקבלת ברזל, כשרואה אותו, (מחטא) מדלגת עליו. כך משה וחר סיני, כשנראו
זה עם זה, דלג עליו. זהו שכתוב ויבא אל הר האלהים חרבה.

טקסט הזוהר

אמר רבי אבא, מוכנים היו מששת ימי בראשית, זה עם זה. ואותו היום, נתרגש הקר
למול משה. וכיון שראהו שנכנס לתוכו, ודלג בו, עמד הקר. מלמד, ששמחים היו זה
עם זה.

תרגום לעברית

אמר רבי אבא, מוכנים היו מששת ימי בראשית זה עם זה, ואותו היום נתרגש הקר
למול משה. וכיון שראהו שנכנס לתוכו ודלג בו, עמד הקר. מלמד ששמחים היו זה עם
זה.

טקסט הזוהר

אמר רבי ינאי, (נ"א רבי יוסי) יודע היה משה, שאותו הר, הר האלהים הוא. דכתיב
ויבא אל הר האלהים. דתנן, מה ראה משה באותו הר, ראה עופות שהיו פורחים,
ופורשים כנפיהם ולא היו נכנסים בו.

תרגום לעברית

אמר רבי ינאי, יודע היה משה שאותו הר, הר האלהים הוא, שכתוב ויבא אל הר
האלהים. ששנינו, מה ראה משה באותו הר? ראה עופות שהיו פורחים ופורשים
כנפיהם, ולא היו נכנסים בו.

רבי יצחק (נ"א אמר ר' יצחק) אומר, ראה העופות פורחים וטסים משם, ונופלים לרגליו של משה, מיד הרגיש בענין, והעמיד את הצאן אחר המדבר, והוא נכנס לבדו. (שמות ג') וירא (קנ"ט ע"ב, קס"ז ע"א) מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה. רבי תנחום אומר, שעת המנחה היתה, שמדת הדין שולטת בו. רבי יוחנן אומר, והא כתיב, (תהלים מ"ב) יומם יצוה יי' חסדו. מדת חסד קאמר, ולא מדת הדין. אמר רבי יצחק, משיוצא האור, עד שנוטה לרדת, נקרא יום, והוא מדת חסד. משנוטה לרדת, נקרא ערב, והוא מדת הדין. והיינו דכתיב, (בראשית א') ויקרא אלהים לאור יום.

תרגום לעברית

רבי יצחק (אמר רבי יצחק) אומר, ראה העופות פורחים וטסים משם, ונופלים לרגליו של משה. מיד הרגיש בענין, והעמיד את הצאן אחר המדבר, והוא נכנס לבדו. וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה. רבי תנחום אומר, שעת המנחה היתה, שמדת הדין שולטת בו. רבי יוחנן אומר, והרי כתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו. מדת חסד אומר, ולא מדת הדין. אמר רבי יצחק, משיוצא האור עד שנוטה לרדת נקרא יום, והוא מדת חסד. משנוטה לרדת נקרא ערב, והוא מדת הדין. והיינו שכתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (כ"א ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

אמר רבי יוחנן, שעת המנחה הוא, מו' שעות ולמטה. דתנא ר' יצחק אומר, מהו דכתיב, (שמות ט"ז) בין הערפלים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם. בין הערפלים, דהוא שעתא

אמר רבי יוחנן, שעת המנחה הוא ממש שעות ולמטה. שלמדנו, רבי יצחק אומר, מהו שכתוב (שמות טז) בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם? בין הערבים, שהיא שעת הדין, תאכלו בשר. וכתוב הפסוק עודנו בין שניהם ואף ה' חרה בכם, משום שבין הערבים, דין המלכות שולט. ובבקר תשבעו לחם, משום שאותה שעה נקראת חסד, וכתוב (תהלים נב) חסד אל כל היום. וכתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום. שהוא מהבקר.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.